1 : 60 000

Sedmihoří a okolí

ZIEL 3 CÍL 3

EUREGIO EGRENSIS

Spolufinancováno Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj / Kofinanziert durch die Europäische Union aus den EFRE (Europäischer Fonds für regionale Entwicklung)
Investice do vaší budoucnosti / Investition in Ihre Zukunft

Sedmihoří

Sedmihoří je pahorkatina dosahující nadmořské výšky nad 600 metrů a přesahující reliéf okolní krajiny zhruba o 180 metrů. Je to morfologicky svérázná geologická jednotka ve tvaru velké podkovy o průměru 4–5 km, jejíž otevřená část je obrácená do Mezholezské kotliny. Ač se nazývá Sedmihořím, lze v celém tomto útvaru napočítat nejméně devět výrazných vrcholů. Celé území je zalesněno převážně borovým lesem, jen na svazích se vyskytuje smrk s příměsí jedle, modřínu nebo dubu. Klimatické podmínky jsou poměrně drsné, odpovídající spíše vyšším nadmořským výškám, pro zemědělskou výrobu nevhodné.

Sedmihoří je tvořeno pněm hlubinných vyvřelých hornin, jež postupně utuhly v hrubozrnnou porfyrickou žulu. Tento celek byl pak v období mladších prvohor při variském vrásnění vyzdvižen do dnešní podoby. V žulových skalních útvarech vznikají erozní činností pukliny, které se naplní vodou. Ta v zimním období zmrzne a zvětší svůj objem, čímž dojde k roztrhání a oddálení jednotlivých žulových desek či bloků. Tento proces dokáže během dlouhých věků přemístit i velké skalní celky na zcela jiná místa. Takovýmto mrazovým zvětráváním se

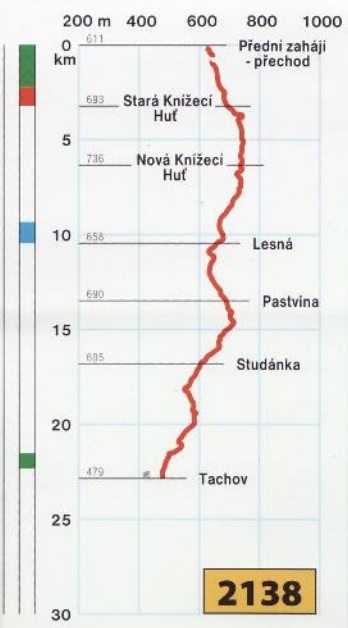

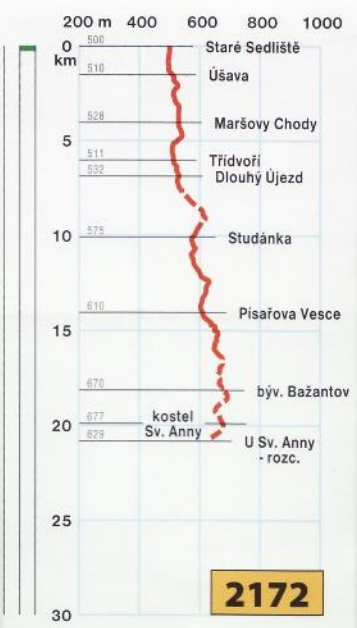

Jak číst profil trasy

vytvořilo na celém území Sedmihoří velké množství roztodivných a bizarních tvarů – např. skalní hřiby, stoly, mrazové sruby, pseudokary, mrazové „hrnce" (největší jsou u rozcestí tří cest pod Chlumem) či kamenná moře. Sedmihoří představuje území s nejlépe vyvinutými formami zvětrávání žuly v Čechách.

Nejvyššími vrcholy Sedmihoří jsou Racovský vrch (619 m), Chlum (609 m) a Rozsocha (600 m). Je zajímavé, že ani tato nadmořská výška nebránila časnému osídlení této krajiny již v pravěku. V době bronzové vzniklo na Chlumu jedno z největších západočeských hradišť, na nedaleké Rozsoše se zase nachází halštatské výšinné sídliště. O lesy na území Sedmihoří byly vedeny časté spory mezi vrchností, jíž patřily obce Darmyšl a Míškov, což vyústilo v rozepře o jednotlivé revíry mezi hajnými obou vesnic. Ke konečné dohodě došlo v roce 1786, tu stvrdili oba sokové u velkého balvanu, do něhož byl vyryt nápis REN (rendesvous – tj. setkání) a iniciály T+K s kresbou dvou lidských rukou značících smíření. Nejznámější kámen Sedmihoří se nachází mezi Stinným a Křakovským vrchem.

Koncem druhé světové války byli nasazeni francouzští zajatci na budování lesních cest pod Racovským vrchem.

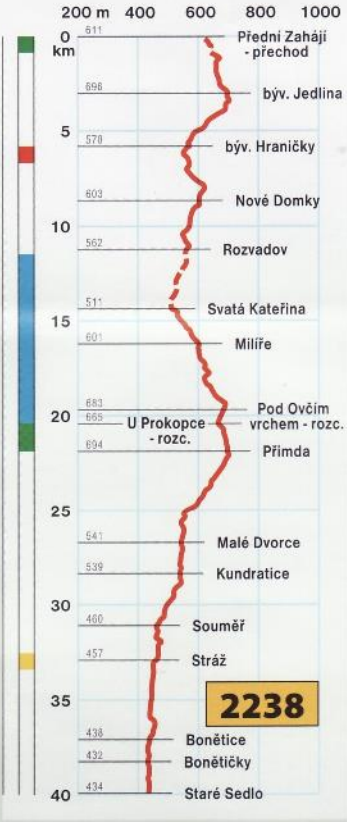
200 m 400 600 800 1000
0 km
5
10
15
20
25
30
35
40
611 Přední Zahájí - přechod
698 býv. Jedlina
570 býv. Hraničky
603 Nové Domky
562 Rozvadov
511 Svatá Kateřina
601 Milíře
683 Pod Ovčím vrchem - rozc.
669 U Prokopce - rozc.
694 Přímda
541 Malé Dvorce
539 Kundratice
460 Souměř
457 Stráž
438 Bonětice
432 Bonětičky
434 Staré Sedlo
2238

400 m 600 800 1000 1200
0 km
5
10
694 Přímda
625 nad dálnicí
610 Spáleniště
598 napojení na 2207
2236

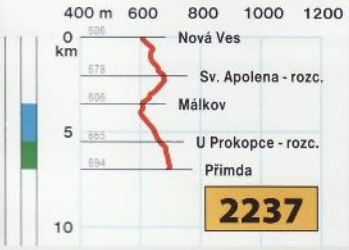
400 m 600 800 1000 1200
0 km
5
10
606 Nová Ves
678 Sv. Apolena - rozc.
606 Málkov
655 U Prokopce - rozc.
694 Přímda
2237

200 m 400 600 800 1000
0 km
5
10
15
20
526 Diana
606 Nová Ves
490 Třemešné
594 Orlov
2235

200 m 400 600 800 1000
0 km
5
10
15
20
25
30
35
40
523 Železná
527 Diana
510 Svatá Kateřina
535 Kateřinské Chalupy
514 Rozcestí
554 Hošťka
616 Žebráky
629 U Sv. Anny - rozc.
537 Maršovy Chody
501 Velký Rapotín
481 Tachov
36

200 m 400 600 800 1000
0 km
5
10
15
20
25
30
35
40
45
50
523 Železná
543 Železná Huť
545 Karlova Huť
478 Nový Dvůr
443 Bělá nad Radbuzou
513 Pavlíkov
490 Dubec
472 Sycherák
468 Borek u Tachova
513 Bernartice
513 Strachovice
457 Racov
434 Staré Sedlo
434 Brod u Stříbra
411 Kladruby
37

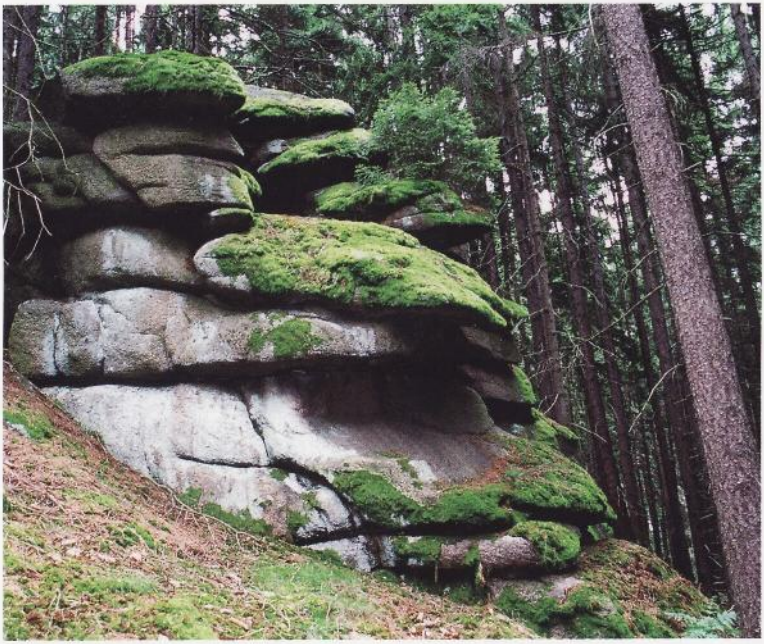

Naučná stezka Sedmihoří

Stezka prochází jihozápadní částí Sedmihoří. Jejím cílem je seznámit návštěvníky s některými zákonitostmi vývoje reliéfu krajiny v závislosti na geologické stavbě a klimatických podmínkách (v důsledku působení mrazu a deště zde vznikla celá řada podivuhodných tvarů – např. mrazové sruby, pseudokary či kamenná moře), dále s charakteristikou vegetace a zvířeny Sedmihoří, historií osídlení a místně typických řemesel, jakož i se způsobem současného lesního hospodaření. Turisticky zřejmě nejatraktivnějším místem jsou tzv. ručičky – tj. žulový balvan, na němž jsou vytesány dvě lidské ruce značící smíření.

Naučná stezka je dlouhá přibližně 10 km a je na ní umístěno 12 naučných tabulí, její začátek a konec je v Míškově.

Dobrovolný svazek obcí Sedmihoří

Buková

Poprvé zmíněna v zakládací listině kladrubského kláštera hlásící se k roku 1115, kdy byla tomuto klášteru darována panovníkem Vladislavem I. Po roce 1420 klášter tuto ves pronajímal, a tak se postupně dostala do vlastnictví Ronšperků, Lobkoviců a Trauttmansdorffů. V obci se nachází kostel Panny Marie s cibulovitou věží z roku 1801.

Darmyšl

Nachází se pod Velkým Chlumem. Poprvé zmíněna již v roce 1115 v tzv. kladrubské zakládací listině jako vyjmutá z obcí darovaných klášteru. Od 14. století je v majetku pánů z nedalekého hradu Prostiboř. Ti zde postavili tvrz, která byla později upravena na malý zámeček. Ten stával za dnešním rybníkem, který je zřejmě pozůstatkem vodního příkopu. Tvrz byla zbořena v letech 1983–1984. Na návsi stojí kaplička z roku 1933 postavená zdejším rodákem Františkem Kroyem z Teplé.

Chřebřany

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1379, kdy je uváděna jako majetek dvou vladyckých statků. Po roce 1603 přešla do vlastnictví horšovskotýnských Lobkoviců. Dnes v obci převažují chalupáři. Je sídlem největší chovné stáje karačajevského plemena kavkazských koní u nás.

Křakov

Název získala obec od slova „křák", což je staročeský výraz pro křoví či pařezy. Nejstarší zmínku o Křakově nalezneme v listinách horšovskotýnského arcidiakonátu z roku 1369. Obec patřila vždy pražskému arcibiskupství. Nachází se zde gotický kostel sv. Václava se zbytkem hřbitovní zdi a lípami po obvodu, jeho stavba byla započata v druhé polovině 14. století.

Libosváry

Obec je prvně zmíněna v roce 1320 jako sídlo vladyky Ondřeje. Do 17. století často měnila majitele, pak ji získali borští Löwensteinové a drželi ji až do roku 1945. Nachází se zde šestiboká kaple s jehlancovou věží a zvoničkou z roku 1730, je však již značně poničená.

Mezholezy

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1386, kdy je uváděna jako majetek vladyky Jindřicha Trojana z Mezholez, později jako horšovskotýnské vrchnosti. V blízkosti obce se nalézá Mezholezský rybník o rozloze 38 ha (původně Panský rybník, jehož rozloha činila v roce 1587 dokonce 70 ha).

Na návsi se nachází památník 33 příslušníkům Československého armádního sboru v SSSR z řad volyňských Čechů, kteří padli v bojích druhé světové války. Taktéž na návsi lze spatřit barokní boží muka s litinovým křížem a kapli Povýšení Svatého kříže z poloviny 19. století. Mezholezy se mohou rovněž pochlubit zachovalými selskými usedlostmi z přelomu 19. a 20. století.

Mířkov

Už v roce 1158 je zmiňováno jméno Hartman de Mircov. Poté se majitelé obce značně měnili. Až po roce 1622 přešel Mířkov do vlastnictví horšovskotýnských Trauttmansdorffů, pod nimiž zůstal až do 20. století. Začátkem 15. století byla vystavěna jižně od hlavní komunikace panská tvrz, která však byla v roce 1986 zbourána. Na návsi stojí kostel sv. Víta, jenž je prvně zmiňovaný roku 1384. Před kostelem lze vidět památník obětem 1. světové války. V obci je též útulek pro staré a týrané koně.

Významnými mířkovskými rodáky jsou renesanční básník a církevní hodnostář Jiří Dykastus Mířkovský (nar. 1559) a Vilma Abeles Iggersová (nar. 1921), literární historička a univerzitní profesorka se zaměřením na dějiny židovské komunity.

Prostiboř

Zmíněna již roku 1115 v tzv. kladrubské zakládací listině jako vyjmutá z obcí darovaných klášteru. Od 13. století byla v majetku světských feudálů, nedaleko obce vyrostl stejnojmenný hrad. Roku 1372 opat kladrubského kláštera Racek z Prostiboře směnil se svými příbuznými hrad se všemi pozemky a klášter ho pak využíval jako úkryt pro klášterní cennosti i jako klášterní vězení. Roku 1421 hrad dobyli husité, poté se jeho majitelé střídali. Postupně byl přestavěn na zámek a roku 1845 přešel do rukou borských Löwensteinů. Obydlen byl ještě v roce 1950, na mostě stály sochy sv. Petra a sv. Jana Nepomuckého.

V obci na návsi se nachází původně gotický kostel sv. Mikuláše z roku 1356, jenž byl v polovině 18. století zbarokizován. U kostela stojí starý kamenný kříž a chráněná lípa. Na návsi nalezneme též barokní kapli sv. Jana Nepomuckého. Při cestě k zámku se nachází barokní sýpka z roku 1818. Pomník připomíná znovuosídlení obce po roce 1945.

V obci dříve žila početná židovská komunita, z níž pocházely významné osobnosti, např. hebrejský básník a rabín Hirsch Kargan (1772–1842). V nedaleké osadě Kopec se narodil Anton Wölfler (1850–1917), c. a k. dvorní rada a významný profesor chirurgie.

Racov

Obec prvně zmíněna v tzv. kladrubské zakládací listině z roku 1115. Ve 13.–17. století se zde nacházel samostatný statek s tvrzí. V obci se nalézá kostel sv. Martina, který pochází zřejmě z roku 1369. V posledních letech zde byly při opravě nalezeny gotické fresky.

Stávající zástavba pochází převážně z let 1920–1935. Řada domů má zdobenou štukovou fasádu. V obci lze spatřit dva staré kamenné kříže (při cestě ke hřbitovu a k obci Darmyšl). Významnou přírodní lokalitou jsou Racovské rybníčky s lučním podmáčeným biotopem a ohroženými rostlinami (např. rosnatka okrouhlolistá).

Staré Sedlo

První zmínka o obci pochází z roku 1115, kdy byla pod názvem Naztaremzedle vyjmutá z obdarování kladrubského kláštera, ten ji kupuje roku 1250. Od 15. století je v majetku Švamberků. Dominantou obce je kostel Nanebevzetí Panny Marie z období kolem roku 1300 s boční kaplí sv. Kateřiny, čtyřmi náhrobky a hrobkou členů rodu Švamberků. Kostel byl barokně opravován v 18. století, poslední oprava proběhla v letech 1992–1994. Na bývalé hrázi rybníka lze spatřit barokní sochu sv. Jana Nepomuckého. Při lesní cestě k Brodu stojí starý kamenný kříž.

Telice

Dějiny obce jsou až do roku 1685 úzce spjaty s prostibořským hradem, první zmínka pochází z roku 1346. Patrový zámeček z roku 1820, který byl po požáru vystavěný na místě původního, byl v roce 1984 zbořen. Před vstupem do dvora stojí kaple Panny Marie Pomocné z roku 1720. Na břehu rybníka je menší kaple s výklenkem. Severozápadně od obce na vrchu Valuška se nachází starý židovský hřbitov. Židovská komunita v Telicích (až přes 100 příslušníků) měla též svoji synagogu, která však v roce 1878 vyhořela.

Vidice

Od roku 1362 se ves připomíná jako majetek různých vladyckých rodů, od roku 1788 patřila k borskému panství Löwensteinů. Ještě v 18. století se na úpatí Sedlového vrchu i jinde těžila železná ruda. V místě tří rybníčků stávala do 18. století tvrz, kde roku 1783 proběhlo setkání Josefa II. se zástupci sedláků a duchovních. Při cestě do Bernartic se nachází poutní kostelík sv. Apoleny – původně gotický, pak zbarokizovaný. Při cestě z Olešné do Vidic stojí památný akát.

Zaniklé vesnice

Severozápadně od Darmyšle při křížení cest u Sobolího rybníka se nacházela ves Sovolusky, která zanikla v první polovině 17. století. U Míškova poblíž tří rybníků (původně Kotěchovských) bývala obec Chotějovice, v 16. století je již uváděna jako pustá. Poblíž Chřebřan stávala ves Nasetice, jež zanikla kolem roku 1500. Dnes je na tomto místě barokní dvůr. Během husitských válek zanikla ves Žebrákov, která se nacházela na katastrálním území Vidic.
Další obce, které již v soudobých mapách nenalezneme, jsou Čankov (2 km od Stráže a 1 km od Valchy na stejnojmenném potoce) a Bačov (severně od Bernartic).

Obecní úřady

Obecní úřad Mezholezy www.obecmezholezy.cz
Mezholezy 24, 346 01 Horšovský Týn
tel.: 379 493 267, e-mail: podatelna@obecmezholezy.cz

Obecní úřad Míškov http://mesta.obce.cz/mirkov
Míškov 77, 346 01 Horšovský Týn
tel.: 379 493 108, e-mail: oumirkov@tiscali.cz

Obecní úřad Prostiboř www.obecprostibor.cz
Prostiboř 37, 349 01 Stříbro
tel.: 374 788 870, e-mail: ouprostibor@c-box.cz

Obecní úřad Staré Sedlo www.obecstaresedlo.cz
Staré Sedlo, 348 02 Bor
tel.: 374 788 887, email: ousedlo@cbox.cz

Obecní úřad Vidice www.vidice.cz
Vidice 43, 346 01 Horšovský Týn
tel.: 379 496 116, e-mail: ouvidice@cbox.cz

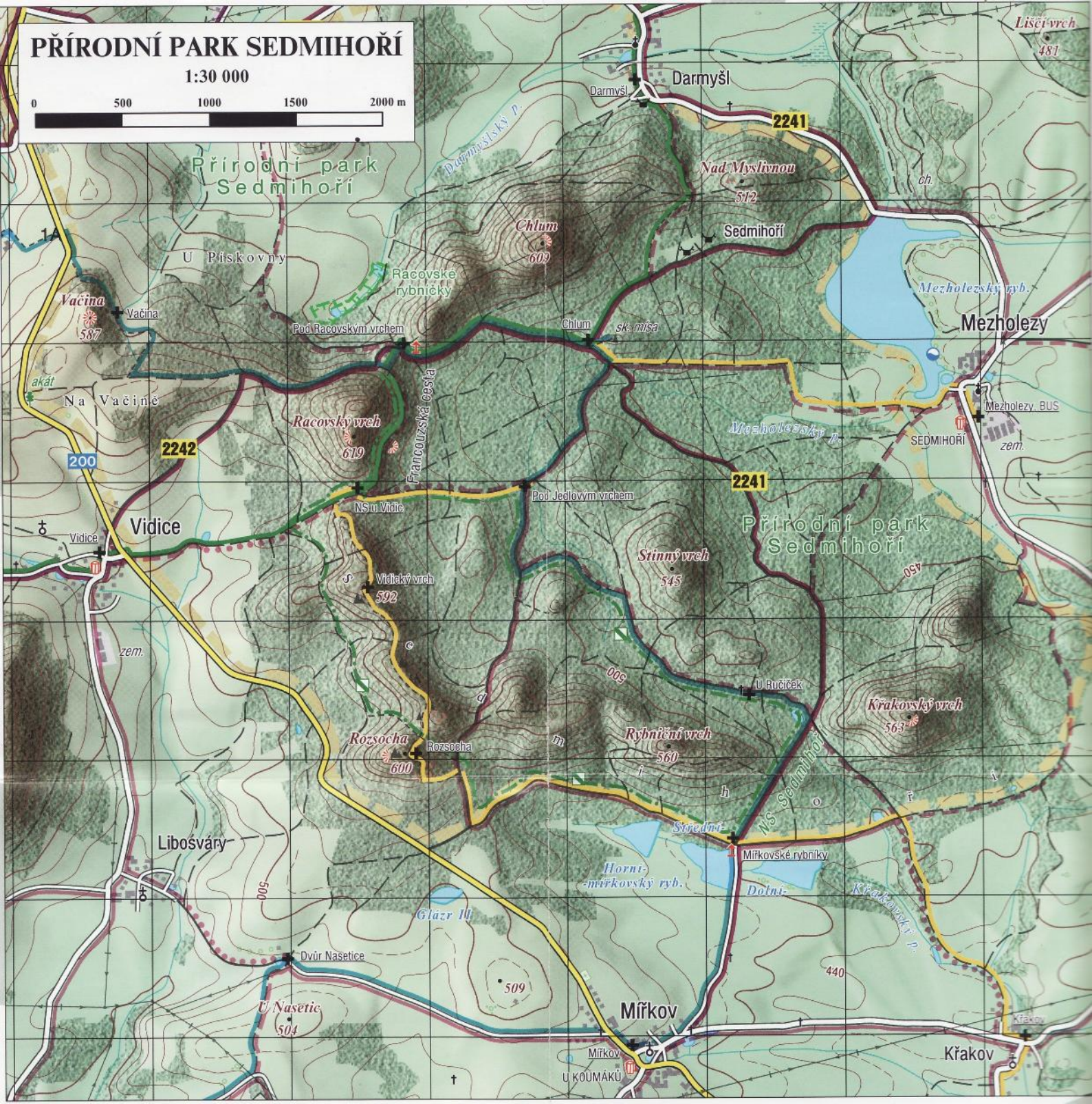
PŘÍRODNÍ PARK SEDMIHOŘÍ
1:30 000
0
500
1000
1500
2000 m
Darmyšl
Darmyšl
2241
Liščí vrch
481
Nad Myslivnou
512
Sedmihoří
Chlum
609
Přírodní park Sedmihoří
U Pískovny
Racovské rybníčky
Mezholezský ryb.
Mezholezy
Vačina
Vačina
587
Pod Racovským vrchem
Chlum
sk. míst.
Na Vačině
Racovský vrch
619
Francouzská cesta
2242
200
Mezholezy, BUS
SEDMIHOŘÍ
zem.
2241
Pod Jedlovým vrchem
NS u Vidic
Vidice
Vidice
Vidický vrch
592
Přírodní park Sedmihoří
Stinný vrch
545
zem.
U Ručiček
Křakovský vrch
563
Rozsocha
Rozsocha
600
Rybniční vrch
560
NS Sedmihoří
Libošváry
Střední
Míškovské rybníky
Horní-míškovský ryb.
Dolní-
Křakovský p.
Glazr III
Dvůr Nasetice
509
U Nasetic
504
Míškov
Míškov
U KOUMÁKŮ
Křakov
Křakov

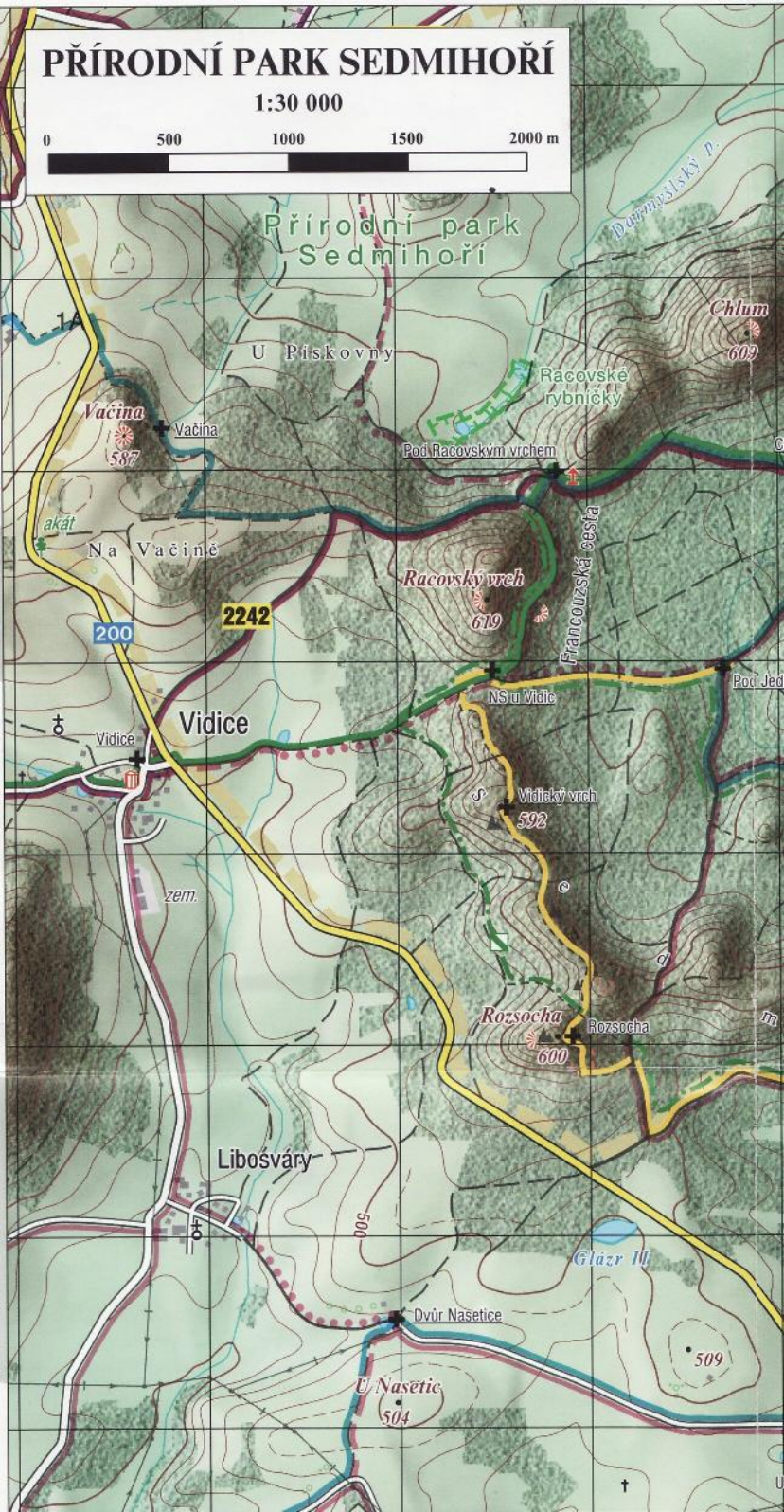
PŘÍRODNÍ PARK SEDMIHOŘÍ
1:30 000
0
500
1000
1500
2000 m
Přírodní park Sedmihoří
U Pískovny
Vačina
587
Vačina
Na Vačině
Pod Racovským vrchem
Racovské rybníčky
Racovský vrch
619
Francouzská cesta
Chlum
603
2242
200
Vidice
Vidice
NS u Vidic
Vidický vrch
592
Rozsocha
600
Rozsocha
Libošváry
Dvůr Nasetice
U Nasetic
504
Glázr III
509
zem.

Liščí vrch
481
Darmyšl
Darmyšl
2241
Nad Myslivnou
512
ch.
Sedmihoří
Mezholezský ryb.
Mezholezy
Chlum
sk. mísa
Mezholezy, BUS
SEDMIHOŘÍ
zem.
Mezholezský p.
2241
Jedlovým vrchem
Přírodní park
Sedmihoří
Stinný vrch
545
450
500
U Ručiček
Křakovský vrch
563
Rybniční vrch
560
NS Sedmihoří
Střední
Míškovské rybníky
Horní-
-míškovský ryb.
Dolní-
Křakovský p.
440
Míškov
Křakov
Míškov
U KOUMÁKŮ
Křakov

Turistická informační centra

Městská knihovna a informační středisko Bělá nad Radbuzou
Pavlovická 352
345 26 Bělá nad Radbuzou
tel.: 379 766 318
e-mail: knihovna@belanr.cz

Informační a školící středisko – zámek Bor
Plzeňská 260
348 02 Bor
tel.: 374 789 198
e-mail: zamek@mubor.cz

Turistické informace poskytuje celoročně také
Odbor kultury, mládeže a cestovního ruchu MÚ Bor
Náměstí Republiky 1
348 02 Bor
tel.: 374 790 459
e-mail: kultura@mubor.cz

Regionální informační centrum Horšovský Týn
5. května 50
346 01 Horšovský Týn
tel.: 379 415 152
e-mail: info@horsovskytyn.cz

Mezinárodní informační centrum Rozvadov
Dálniční hraniční přechod Rozvadov
348 06 Přimda
tel.: 374 625 220
e-mail: info.rozvadov@touristparadise.com

Informační centrum Stříbro
Masarykovo náměstí 21
349 01 Stříbro
tel.: 374 627 247
e-mail: icstribro@seznam.cz

Verlorene Dörfer

in der Hügellandschaft „Sedmihoří"

Die nördlich der Stadt Horsovsky Tyn gelegene Hügellandschaft „Sedmihori" erreicht teilweise eine Höhe von mehr als 600 m, sie übersteigt ihre Umgebung damit um ca. 180 m. Dabei handelt es sich um eine in Hufeisenform daliegende Hügelkette von ca. 4–5 qkm Ausdehnung, die aus einer geologisch besonders interessanten Formation besteht. Die höchsten Gipfel sind der „Racovský vrch" (619 m), der „Chlum" (609 m) und der „Rozsocha" (600 m).

Im Gebiet „Sedmihori" findet man die interessantesten Verwitterungsformen des Granit in Tschechien vor. Als Folge des starken Frosts und der großen Feuchtigkeit entstanden eine große Anzahl von bewundernswerten Gesteinsformationen, die der Besucher bewundern kann, wenn er auf dem ca. 10 km langen Lehrpfad wandert. Anfang und Ende des bestens ausgezeichneten Pfades befindet sich in der Gemeinde Mirkov.

In der Hügellandschaft „Sedmihori" und in seiner näheren Umgebung befanden sich in der Vergangenheit auch eine ganze Reihe von Dörfern, die wir auf den aktuellen Karten nicht mehr finden. Nordwestlich des Ortes Darmysl, an der Kreuzung beim Teich Soboli, befand sich das Dorf Sovolusky, das in der ersten Hälfte des 17. Jahrhunderts unterging. Bei Mirkov, in der Nähe der drei Teiche, befand sich die Gemeinde Chotejovice, die bereits im 16. Jahrhundert „unterging". Unweit des Dorfes Chrebrany stand das Dorf Nasetice, das um das Jahr 1 500 verschwand. Heute findet man an diesem Platz einen Barockhof. Während der hussitischen Kriege, anfangs des 15. Jahrhunderts, ging das Dorf Zebrakov unter, das sich auf dem Gebiet des heutigen Dorfes Vidice befand.

Der Besuch der Hügellandschaft „Sedmihori" bietet daher nicht nur den Besuch der noch bestehenden Dörfer, der interessanten Natur und der geologischen Formationen, sondern auch die Möglichkeit untergegangene Dörfer zu erkunden, die sich, teilweise über Jahrhunderte, die Natur „zurückgeholt" hat.

Cykloturistická mapa

1 : 60 000

© 2009

Pro Dobrovolný svazek obcí Sedmihoří vydal AgAkcent, s. r. o.